

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemai nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 21.

V Ljubljani, v petek 25. januarija 1889.

Letnik XVII.

Anglija in Egipt.

△ Evropski državniki in njihovi trabanti pe-
čajo se vže nekaj mesecev le z osebnimi vprašanji.
Časnikarji pa glojejo kosti, ki jim padajo z zelenih
miz evropskega sodišča. Pred meseci je bil na dnev-
nem redu prepir nemških zdravnikov o bolezni umr-
lega nemškega cesarja Friderika. Nato je prišla na
vrsto bivša srbska kraljica Natalija. Pred tedni in
dnevi sta imeni Geffcken in Morier vzbujala pozor-
nost sveta, in zdaj se vrti pogovor o Boulangerju
in o sredstvih, ki se uporabljajo za njega in proti
njemu. Tako se ne prerijemo iz osebnih vprašanj,
akoravno bi imeli državniki mnogo važnejšega posla
in časnikarji hvaležnejše naloge.

Važno vprašanje, ki bode kmalu zmedlo ev-
ropski koncert in vznemirilo njenega dolgoletnega
dirigenta, je afriško. Človekoljubni in zgovorni škof
alirski, kardinal Lavigerie, je opozoril svet na ži-
vinsko početje arabskih kupčevalcev z zamorci v
srednji Afriki. Namen blagega kardinala je plem-
enit, akoravno imamo malo upanja, da se bode
kmalu uresničil. Vsa taka podjetja pod krščansko
zastavo v tujih deželah so imela poleg dobrih tudi
mного slabih nasledkov. Iz prave krščanske, nese-
bične ljubezni je zapustil misijonar svojo domovino
ter šel med divji rod, da bi mu oznanjeval pravo
resnico sv. evangelija ter delal pot krščanski omiki.
A takoj za njim je prišel trgovec, za trgovcem
vojak, z vojakom nekrščen ali krščen žid. Misijonar
je sejal zlato zrno v rodovitna tla, v mnogih krajih
je setev vže pokazala dobro žetev, pa konjska ko-
pita so poteptala zelenice v pustinjah nekrščanskih
divjih narodov, in sad je pograbil večinoma angleški
ali francoski trgovec v vrečo brez dna. Evropski
mamonižem hoče osrečiti divje narode, a donša
jim nekrvavo orožje zatiranja, dobičkarije in izse-
savanja.

Koliko navdušenega krika je bilo po časnikih
in pri shodih o osvobojenji Balkana turškega jarma.

Ako pa čitamo sedanja poročila iz „osvobojenih“
dežel, skoro ne vemo, kateri narodi so nesrečnejši:
ali oni, ki se morajo še boriti s Turkom in Arab-
cem, ali ti, ki vže okušajo moderno omiko.

Srbija je rešena turškega jarma, ali pa morda
ni občutljivejši in težji jarem židov, ki narodu kakor
krvosesi pijejo kri ter krščanski kulturi prilivajo
strupu? Bolgarija je „sama zá se“, toda stranke se
zdaj pulijo po evropskem vzgledu za prvenstvo na
zemlji, s krvjo napojeni. Rumunski kmetje vže po-
skušajo otresti se kapitalizma, ki jim ga je prinesla
zapadna kultura. Bosanski Turek je izrazil veselje
oproščenja z besedami: „Ali nimate družega za nas,
kakor vojake in žide?“

Po tem uvodu preselimo se v duhu iz okuže-
nega zraka bolne evropske civilizacije v vročo Afriko.
Povod temu duševnemu potovanju je najnovejši te-
legram iz Suakima, da je zloglasni Mahdi sklenil
napasti Egipt in da je v ta namen odpotovalo vže
nad 30.000 množ njegove armade v dveh oddelkih
proti Kartumu in Dongoli. Skoro vsak dan dohajajo
iz Afrike telegrami in pisma, ki opisujejo žalostno
stanje tamošnjih razmer, posebno pa v neizmernem
Sudanu. Ne bode odveč, ako na kratko podamo
svojim čitateljem površni pregled najnovejše zgo-
dovine.

Vže od časov Napoleona I. so skušali Angleži
pridobiti si upliv in moč v Egiptu, kar se jim je
posrečilo posebno po slavni zmagi Arabcev nad
Turki leta 1839 pri Nisibisu. Po mnogih spletkah
so Angleži leta 1879 prisilili egiptskega kedivo,
Izmajla pašo, da je odstopil. Od tega časa so An-
gleži pravi gospodarji v Egiptu, akoravno ima turški
sultan navidezno oblast v deželi ob Nilu. Ko se je
leta 1882 spuntal Arabi paša, razsuli so angleški
morski velikani Aleksandrijo dne 11. julija 1882 in
konečno je lord Wolseley dne 13. septembra 1882
pri Tell-el-Kebiru premagal vstaše.

Ko so Angleži postali gospodarji v Egiptu, pri-
dobili so si gospodarstvo tudi v Sudanu, ki meri

blizu dva milijona štirjaških kilometrov. Livingstone
je imenoval suženjstvo v Sudanu „odprto rano člo-
veštva“, in to krvavečo rano so skušali Angleži za-
celiti. Poglejmo torej, kaj so Angleži v Sudanu sto-
rili in s katerimi zdravili so zdravili ono „odprto
rano“.

Ko so Angleži odstavili Izmajla pašo ter se
utrdili v Egiptu, oglasili so se tudi Francozi. Ker
se Angleži niso mogli odkrižati svojih tekmecev,
podali so jim roko, in odslej so Angleži in Francozi
gospodarili skupno, ne oziraje se na turškega sul-
tana ali druge evropske države. Italijani so sicer
tudi prežali na plen, pa zadovoljiti so se morali z
Masavo ob Rudečem morji. Prvo dejanje egiptске
drame je bilo, da so Angleži in Francozi prestolo-
nasledniku Teufiku paši zvezali roke, to je, svetu
so naznanili, da je nesposoben za vladanje. Vsled
tega so vpeljali v Egiptu znano evropsko finančno
nadzorništvo. To finančno nadzorništvo je sicer
mного dobrega storilo, vendar je za Egipt pogubo-
nosno, ker nobena vlada nima prostih rok.

Angleški general Gordon, ki je kot junak pal
vsled izdaje dne 26. januarija 1885, je bil sprva
neomejen gubernator v Sudanu, le milijone je moral
oddajati gospodarjem v Kajiri. Finančno nadzorstvo
pa se je kmalu premislilo ter je Gordonu prepove-
dalo vsa finančna podjetja. Prva posledica te pre-
povedi je bila, da je zastalo železnično podjetje do
Kartuma. Železnica je bila dovršena vže blizu Don-
gole. Dalje so prenehali graditi parnik in brzojav.
Vsled tega je Gordon odložil čast gubernatorsko,
dežela pa je ostala brez železnične in brzojavne
zveze.

Iz Hrvatske.

(Izviren dopis.)

Ni se še začela sodnijska razprava proti Dra-
gotinu Šlintneru, ki je pred kratkim, kakor je
bilo tudi v „Slovencu“ javljeno, izneveril do 85.000
goldinarjev, in že imamo zopet drugo veliko izne-

LISTEK.

Kmet in kôsa.

(Obraz iz ogerskega življenja. Spisal K. Mikssáth.)

Kmet Gergely Csomak vstopi v železninsko
prodajalnico.

„Dobro jutro!“ pozdravi on.

„Zahtevate?“

„Rad bi kupil kôso.“

Trgovec predloži mu hitro nekoliko tucatov kôs;
Csomak je ogleduje nekako nezadovoljno.

„Dajte mi tako, na koji je znamenje topa“, dé
porogljivo.

Trgovec zopet spravi izložene kôse z zname-
njem bika ter mu prinese one z znamenjem topa.

„Je-li to vsa vaša zaloga?“ vpraša ošabno
Csomak.

„Bog varuj!“ Trgovec zleze zopet na lestvo ter
izloži veliko zalogo kôs z topovim znamenjem.
Csomak je pogleda, a ne dotakne se ni ene. Po-
praska se za ušesom.

„Nu, kaj vam pa ni všeč na kôsah?“

„Ne bilo bi li bolje, ko bi si vendar-le ogledal
te z bikom?“

Kaj početi? Trgovec zleze zopet na lestvo in
predloži prejšnje kôse.

Csomak po daljšem obotavljanji potegne jedno
iz zvezka. Najprej zatisne desno okó in jako natanko
ogleduje blago; na to zatisne zopet levo in obrne
šilasti konec v tla. Konečno kôso obrne po konci,
da bi jo na drugem konci natančno pregledal.

„Koliko stoji?“ vpraša nebrizno.

„Dva goldinarja.“

„Ta kôsa? To ni možno! Vendar ne ta kôsa?“

Položi jo na mizo in potegne z obema rokama
po zraku črto na onem kraju, kjer se nasaja kosišče,
da bi videl, kako neki bi prijala kôsa. Nato pre-
iskuje in otiplje s sredinjcem čepelj kôse po obeh
stranéh, poklepava ž njo, da bi poznal zvok njen
in konečno jo napogne čez koleno.

„Hm... tedaj... ta kôsa v istini velja dva
goldinarja?“

Trgovec priseza, da jo ceneje ne more prodati,
saj je iz najboljšega angleškega jekla.

„Norčujte se iz družih ljudi! To je stara kôsa
in znova naklepana.“

„Kaj mislite neki? Najfinejše jeklo! Ta kôsa je
trpežna celo stoletje.“

„Ne postane li prej škrbasta?“, grohoče se
Csomak.

„Prosim, le oglejte si jo natančno.“

„Kaj bodem pa ogledaval? Kôsa ostane kôsa.
Jedna je slična drugi. Katera mi pride v roke, isto

pa vzamem. Seveda cena mora biti primerna. Torej
konečno, kaj zahtevate za to kôso? Ne preostaje
časa, moram še na trg.“

„Rekel sem, dva goldinarja, to je moja zadnja
beseda.“

„Verujete li v Boga? Za tako kôso pa zahtevati
dva goldinarja! Ko bi bilo kaj na nji.“

In zopet jo nadrobno pregleduje, ž njo seka
na levo in desno po zraku ter gré ž njo pred pro-
dajalnico, kjer je bilo svetleje. Na pragu kliče pa
za seboj:

„Pustil sem vam ondukaj klobuk, da boste
brez bojazni.“

Zunaj pa obrača kôso proti solncu, da so žarki
njegovi padali in odsevali na čepelj. Potem dihne
na kôso in čaka pobožno, da se zopet zjasni rosnato
mesto. Konečno poskuša še zvok na tlaku.

„Kôsa ima čuden, otel zvok“, mrmra, vstopi
zopet v prodajalnico in ponavlja: „Ta prečudni,
otli zvok njen mi ni všeč! Ali jo daste za goldinar
osemdeset ali ne?“

„Z Bogom, za šestico dam vam jo ceneje.
Torej za goldinar devetdeset.“

„Ne morem, toliko ni vredna. Deca moja bi
me klela. Jo li daste za goldinar osemdeset ali ne?“

„Ceneje ne morem.“

„Tedaj z Bogom.“

preganjati vse, kar je v zvezi s cerkvijo in vero. Pri tem je tudi še treba pomisliti, da se v zadnjih desetih letih niti ni pomnožilo število šolskih otrok in mnogo starišev ne pošilja v šolo svoje dece, ker je veronauk prepovedan. Saj so morali samo v Lyonu zapreti 15 razredov, ker ni bilo zadosti učencev. To je dober nauk tudi za — avstrijske brezverce.

Zoper Blarembegov predlog, da bi se obtožilo prejšnje rumunsko ministerstvo Bratianu, pričeli so Bratianovi pristaši živahno agitacijo v vseh političnih krogih. Govori se zaradi tega, da zoper predlog ne bode glasovala samo ožja vladna stranka, marveč tudi mnogo konservativcev. — V bukareških vladnih krogih kroži vest, da bo kralj v kratkem postal oče.

V turški prestolnici so zasledili zaroto softov. Pričela se je preiskava. Več zaprtih oseb so sicer izpustili, toda kazenska preiskava se nadaljuje ter bo o njej poročal prejšnji finančni minister Mahmud Džalaluddin paša. V to zadevo skušajo tudi velikega vezirja zaplesti njegovi protivniki.

Izvirni dopisi.

Od Brda, 23. januarija. Razne nesreče ljud zadevajo letošnjo zimo. V mnogih krajih razgrajajo hude koze, škariatinka, davica itd., v drugih krajih so požari; in dasiravno je bilo druga leta po zimi le redkokrat slišati o požarih, pa letošnjo zimo velikokrat beremo o njih, žal, da se tudi človeško življenje uniči. Tudi v brdski fari bil je 29. oktobra 1888 požar v vasi Rafolče, ki je trem gospodarjem Jurju Brezniku, Tomažu Iglju in Loreneu Iglju povzročil veliko škodo. Največjo škodo je imel L. Iglj, kateremu sta hiša in hlev do tal pogorela. Tudi čvetero govedine in dva prašiča sta poginila. Gorelo je ob 2. uri popoldne. Zažgali so neki otroci, ki so z ognjem igrali. Bilo je mirno vreme. Ko bi bilo le kolikanj vetra, pogorele bi bile tudi sosednje hiše in podružna cerkev sv. Katarine. Jurij Breznik ni bil zavarovan, druga dva pa sta bila.

Drugi požar nastal je zvečer dne 5. t. m. v Dolenjah, fare rovske. Začelo je goreti na hlevu pri Pircu. Ta hlev je pogorel, pri sosedu Cehtanu pa je pogorelo gospodarsko poslopje in tudi streha na hiši. Sreča, da ni bilo vetra. Kmalu je prihitela požarna bramba lukovska ogenj gasiti, ki je zdaj in tudi poprej v jeseni v Rafolčah prav vrlo se obnašala in delala pod vodstvom spretnega in podjetnega stotnika g. Luke Mlakarja. Kako je ogenj navstal, se ne vé za gotovo, ljudje vse križem govoré. Zavarovana sta bila oba. Mili Bog nas pač obvaruj ognja, zlasti o zimskem času!

Iz krškega okraja, 23. januarija. (Nekoliko o meščanski šoli na Krškem.) Pred nekim časom sem se pogovarjal z nekim gosp. županom krškega okraja o raznih bremenih, ki leže na ramah davkoplačevalcev tega okraja. Med drugim mi pravi: „Nič pa me bolj ne jezi, kot to, da moramo tako po nepotrebnem plačevati 3% naklado za meščansko šolo na Krškem.“ Ko poskusim ta zavod kot jedini te vrste na Kranjskem zagovarjati, ter pristavim, da je vendar lepo in koristno za okraj, da ima šolo, kjer se morejo otroci za takoimenovani srednji stan

V robčevem vozlu našel je še srebrno dvajsetico. „To je bilo vse, gospod, kar sem imel pri sebi“, pravi smeje se, „kjer ni ničesa, še smrt ne more vzeti.“

„Še trinajst krajcarjev“, neusmiljeno zahteva trgovec.

„Bodite vendar pametni! Saj sem še vzlic temu dobil slabejšo kosó in vrhu tega nimam vinarja pri sebi. Ostalo gotovino imam v plašči v krčmi. Zaradi trinajst krajcarjev vendar ne bom begal nazaj. Plačal vam bom drugikrat.“

„Imeti moram vso svoto. Pojdite po denar, kôsa vam ne uteče.“

Pri teh besedah se Csomak razjari in jezno zarenči:

„Kaj, in trinajst krajcarjev mi nečete zaupati? Vi me ne poznate še! Oče moj in ded bila sta župana. Umejete. Niso me pobrali na cesti. Miloščine ne potrebujem od nikogar. Kum, vrzite mu teh trinajst krajcarjev.“

Izgovorivši te besede, popade kosó razžaljenim čutom: „Pojdiva, kum!“

Med durmi se pa ustavi, obraz se mu zjasni in premeni v škodoljubnost, zmagonosno kosó dvigne, rekoč:

„Veste kaj, ta kôsa bila je najboljša kôsa, ostale niso vredne počenega groša!“ A. S.

prípravljati, in da tudi kmetu ni v kvar, če se bolj izobraži, odgovori mi: „Res je to. Ali pomislite, da ta šola stane zdaj, tako sem si zabeležil iz okrajnega proračuna, kateri so župani začetkom lanskega leta odobrili, okroglih 4800 gld. Stala pa bode še več, posebno, kadar bode treba večjih popravil. Če pa pogledam v letno poročilo te šole za leta 1887/88, najdem, da jo je obiskovalo 26 kranjskih in 23 štajerskih dečkov. Iz krškega okraja jih je pa prav za prav le 20 bilo v šoli. 20 otrok nas torej stane 4800 gld. Bi li ne bilo pametneje, ko bi ves okraj naredil za toliko dečkov ustanove, da bi mogli višje šole obiskovati, kakor pa da plača v Krškem za vsacega učenca 240 gld.? Če dalje pomislimo, da je meščanska šola v Krškem nemška, da ima namen, izročeno ji mladino narodu odtujiti, da se naši otroci tam z nemščino mučijo, in se imajo po ustanovnem pismu vedno mučiti, četudi ves svet spozná, da je to bedastoča, vas vprašam, ali ni res škoda denarja, ki ga okraj za ta zavod plačuje?“ Nisem mogel reči, da mož nima prav, in pritrdil sem mu, da je res škoda za vsak krajcar, ki ga narod izdá za ponemčevanje svojih otrok.

„To pa še ni vse,“ pravi mi gosp. župan dalje, „pomislite, kaj boste pa k temu rekli. Ustanovitelj te šole, gosp. M. Hočevnar, je dobro vedel, da je našemu okraju naložil z meščansko šolo veliko breme; zato mislim, da je ustanovil tudi 12 ustanov po 91 gld., do katerih imajo pravico jedino le učenci iz krškega okraja, katerih stariši pa ne bivajo v Krškem. S tem je pokojni gospod gotovo želel, ne le dečke iz domačega okraja v šolo privabiti, želel je gotovo tudi ljudstvu na ta način malo pomagati šolsko breme nositi. In glejte, kako se zopet tukaj godi v našo škodo. Dobro vé, da se te ustanove oddajo tudi učencem v Krškem bivajočim, kar je proti volji ustanovnikom; pa še več vé. Tudi to je gotovo, da se ustanove delé učencem iz sosednje Štajerske, če tudi ne očitó. Dečkom, katerim je slavna c. kr. deželna vlada na predlog blagorodne gospe Hočevnarjeve ustanove podelila, vzame se navadno prvo leto polovica zneska, da se ta razdeli med učence Štajerske. Je li to prav? Štajerski učenci dobijo menda tako, kakor kranjski, v šoli vse za uk potrebno zastoj; poleg tega se pa našim otrokom še ustanove kršijo na korist tem, ki nimajo nikakoršnih pravic do njih. Ni li to krivica? Čuditi se je le, da se nihče na merodajnem kraju ne oglasi, da bi se jedenkrat pojasnilo, kako pridemo mi siromašni Dolenjci do tega, da vzdržujemo brezplačno šolo bogatejšim sorojakom.“

Pozvedoval sem po tem pogovoru še drugod in zvedel sem, da je gosp. župan govoril resnico; zato ta pogovor priobčim „Slovencu“, ker zdi se mi vreden, da ga še kdo drugi izvé. Upam, da se bode dalo tudi pri tej šoli popraviti, kar dozda ni bilo prav, če le gospoda zastopnika občin v okrajnem šolskem svetu ne bosta zastopala bolj koristi krškega mesta, kot okraja.

Iz Zagreba, 23. jan. (Dela na prvostolnej cerkvi.) Spomladi se bodo dela na našej veličanstvenej prvostolnej cerkvi nadaljevala in sicer od zunaj, kajti notranjost je dogotovljena, samo še neki oltarji se imajo popraviti ali pa z novimi nadomestiti. Kakor piše „Obzor“, postavil se bode najpoprej oder, ki je potreben za dozidanje četrtega nadstropja obeh zvonikov do druge galerije. Potem se bode začelo na enej strani popravljati drugo in tretje nadstropje, južnega postoječega zvonika, z druge strani pa se bode začel zidati venec, ki deli tretje nadstropje obeh zvonišč od četrtega, in kateri se ovija okoli obeh zvonikov in okoli srednjega pročelja. Nad tem venecem bode sezidana galerija, ki bode služila za zunanjo zvezo obeh zvonikov. Nadalje se bode sezidalo srednje pročelje med zvonikoma z lastovico do vrška; a od novega, severnega zvonika vsaj devet nasadov četrtega nadstropja; za toliko se bode ob jednem popravil tudi postoječi južni zvonik. Ako bodo denarna sredstva dopustila, nadaljevalo se bode tudi dozidavanje obeh zvonikov še za pet nasadov. Ker bodo zvonovi podeljeni v obeh zvonikih, priredilo se bode že letos, da se bodo mogli neki zvonovi prenesti iz južnega v severni (novi) zvonik. Vsled tega se bode doljni del tega zvonika znotraj, posebno grede, že tega leta popravil in učvrstil, tako da se bode moglo lahko priti do zvonišča. Ta dela se mislijo letos od zunaj izvesti, če bode le toliko dohodkov. Znotraj pa se bode namestil nov oltar sv. Križa v južnej ladiji. Ta oltar bode iz kamna in to deloma iz kararskega marmorja, ter bode od vseh ostalih največji.

Na ta način bode namreč to leto celo pročelje dogotovljeno, razun najnižjega dela, v katerem so vrata, ker ta del se bode dogotovil najzadnje, ter se bode tako sprednji del cerkve prikazal v celem svojem veličanstvu. V sledečih letih zidala se bosta samo zvonika, in sicer oba vzpored, bosta pa do svršetka rože na križu 95 metrov visoka, tedaj še za 30 metrov višja nego od sedanjega južnega. Poprej nego bode cerkev dogotovljena, podrti bodo sedanjo sprednjo zgrado izmed obeh kul (nizkih torujev) tako, da bode pročelje cerkve s kaptolskega trga popolnoma odprto. Zatorej bode tudi potrebno, da mestno zastopstvo že zdaj misli na polepšanje tega trga. Sicer je že nekaj storjenega s tem, da so postavili tamkaj lep kip Matere božje z lepim vodometom, ali bode treba še mnogo storiti, da bode trg odgovarjal s svojo krasoto veličanstvenemu prizoru prestolne cerkve, ki bode po dogradnji gotovo ena najlepših na slavonskem jugu.

Dnevne novice.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je pretekle dni prejela od onstran Karavanek 29 gold. domorodnega darú. — S tem se popravlja neljuba pomota, da je le 19 gold. bilo in — da bode dobrih posledic tudi pomota — kliče: Na noge premožni domoljubi, ker ti nepremožni, ki so darovali 29 goldinarjev — dali bi bili veliko tudi v tem slučaju, da jih je le samo 19 bilo!

(Občinski odbor na Ježici) je v seji dne 22. t. m. imenoval častne člane in sicer: G. deželnega predsednika barona Winklerja, g. okrajnega glavarja Mahkota in preč. gosp. kanonika Kluna zaradi zaslug pri uravnavi Save poleg Stožice, in rodoljuba g. Josipa Gorupa.

(Občina Horjul) je dne 20. t. m. soglasno izvolila častnim občanom gosp. okr. glavarja Ivana Mahkota.

(Deželni odbor) je dovolil v seji dne 27. dec. m. l. za močvirce na ljubljanskem barji 160 gld., občinam krškega okr. glavarstva 1700 gld. in sicer za St. Rupert 1000 gld. za Studence in Bučko 400, za Krško (sv. Duh) 300 gld. in za črnomaljsko okr. glavarstvo (Vrh, Dol in Vinica) 300 gld.

(Gosp. deželni predsednik) je imenoval začasnega okrajnega komisarja g. dr. Fr. Zbašnika definitivnim, vladnega koncipista g. V. Parmo začasnim okrajnim komisarjem, in konceptnega praktikanta g. L. pl. Schiwitza začasnim vladnim koncipistom.

(Nabiranje krajepisnih imen.) V zadnjem času so blagovolili nalogo pogoditi in poslati ugodne rešitve: župnik Sila za Repentabor (zopet obširen dodatek); kapelan Šijanec za Novo Cerkev in Višnjo Vas pri Celji; administrator Šašelj za Adlešiče; župnik Jarc za Dol in Dolsko; župnik Hoenigmann za Osilnico; okrajni tajnik Gabršek za Vransko in Sv. Hieronima na Štajerskem; župnik Prijatelj za Struge; bogoslovec M. Šašelj za Mokronog in Ostrožnik; trgovec Mejač v Komendi za Kapljo Vas, Nasoviče in Suhodolje; župnik Martelanec za Prosek; župnik Žmave za Remšnik pri Marenbergu; kapelan V. Bernik za Kranjsko Goro; administrator V. Robič za Šenturško Goro nad Cerkljami; župnik Sancin za Sv. Antona, Bazovico, Črnikal, Hrastovlje, Kubed, Pasjo Vas, Grašiče, Rožar, Podpeč, Tinjan in Zazid pri Koprju. Hvala!

(Kandidat za državni zbor.) Mesta Maribor, Slov. Bistrica, Ptuj, Ormož, in trgi: Sv. Lenart, Marenberg, Muta, Ljutomer in Središče bodo volili novega poslanca v državni zbor na mesto doktorja Aussererja. Ponuja se jim dr. Kokoschinegg, odvetnik v Gradci. Možu, ki tako piše svoje ime, slovenski volilci gotovo ne bodo dali glasov.

(Državni zbor) prične svoje seje, kakor smo že poročali, dne 30. t. m. Dela čaka mnogo. Ker je odsek zvršil že mnogo točk državnega proračuna, pričela se bode kmalu v zbornici debata o proračunu. Letos obeta ta debata biti jako živahna. — Z ozirom na državni zbor opisujejo staročeski listi strankarske razmere v češkem taboru. „Hlas Nár.“ dokazuje, da se je mladočeško gibanje uletelo in poleglo, „Politik“ pa priporoča narodno solidarnost, ki pa tudi v prihodnjem zasedanju ne bode mogoča. Ko pa bi se le vrnili mladočeški secesionisti v češki klub, vendar se ne bodo predrugačila klubova pravila zaradi skesanih zgubljenih sinov, ker njihova

poboljšanje bi ne bilo odkritosrčno. Po dosedanjih skušnjah je potreben strog skepticizem.

(V Ribnici) so imeli dne 20. t. m. v gostilni g. Arkota veselico s petjem in gledališko predstavo. Precejšnja svota čistega dohodka je namenjena za kanalizacijo trga.

(Iz Zagreba) se poroča, da se je o zapuščini Kalabarjevi napovedal konkurz. Kolikor je že znano, ponaredil je Kalabar za 50.000 gl. menic.

(Ogenj) je dne 17. t. m. po noči uničil kovaču A. Merlaku na Vrhniki hišo z gospodarskimi poslopi. Škode je nad 600 gl.; zavarovan je bil za 300 gl. — Dne 19. t. m. je pogorela hiša Ant. Ovsenarja v Vodcah.

(V Beljaku) bodo vojašnico za pešce prezidali v mestno hišo. Troški so proračunjeni na 12.000 gl.

(Avstrijska-ogerska banka) je obrestno mero pri eskomptu znižala na štiri odstotke, pri posojilih na pet odstotkov.

(Na Nižje-Avstrijskem) je 823 advokatov, od teh 677 na Dunaji.

(Posojilnica v Metliki) imela bode dne 10. dan februarja dopoludne ob 9 uri občni zbor. Ta denarni zavod jako uspešno deluje. V minoletem letu je bilo čistega dobička 2160 gold. 15 kr.

(Bralno društvo) snujejo v Kurji Vasi pri Ljubljani. Prvi občni zbor bode prihodnjo nedeljo.

(Izneverjenje pri carinskem uradu na Reki.) Kakor se poroča, popihal jo je kontrolor imenovanega urada, Šlafskey, brez sledu. V blagajnici so zasledili 1000 gold. primanjkljaja.

(Z Mannlicherjevo repetirko) so na Dunaji oboroženi pešpolki št. 4, 12 in 49 in bataljon lovecv.

(Štrajk nove vrste.) Kakor poroča „Slov. Gospodar“, napravil je župan v Celji štrajk ter se odrekel toliko časa predsedništvu v mestnem zastopu, da se nekateri gg. odborniki poboljšajo in potrdijo, kar želi g. župan.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Čast. g. Vincencij Polaj, lipoglavski župnik, dobil je faro Ráteče na Gorenjskem. — Čast. g. Ivan Belec, začasno umirovljeni župnik, imenovan je administratorjem fare Sv. Duha pri Krškem.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Dne 22. t. m. je umrl č. gosp. Anton Dvoršek, kn. šk. duh. svetovalec in župnik pri sv. Vidu. Bil je župnik pri sv. Vidu blizu 40 let. Upravitelj župnije je tamošnji kapelan č. g. Korošec. Kapelan na Vidmu č. g. Jos. Atteneder je premeščen na Pilštajn.

(Popravek.) V večeršnjem listku takoj v začetku je bilo tiskano „Dreotova vila ali Področnik“ namesto Predročnik.

Raznoterosti.

— K ruski carici so poklicali zaradi živčne bolezní pariškega zdravnika dr. Charcota, ki bo potoval v Peterburg brez Dunaj, da mu ne bo treba stopiti na pruska tla.

— Z belgrajskega dvora. Srbski dvor se že dlje časa posvetuje, kakó bi mogel odstraniti vse,

kar spominja na kraljico Natalijo. Pohišstvo so, kakor znano, poslali za njo v Jalto. Vse slike, ki so predstavljale Natalijo v narodni opravi, so sezgali, konak pa, v katerem je stanovala, prezidali.

— Nova koristna iznajdba. „Moniteur“ piše: „Dr. Federici, bivši vojaški zdravnik in specialist za bolezni na očeh, v ušesih in grlu, je jako izvrstno spopolnil umetne ušesne mreže, ki so imele dosedaj najboljše vspehe. Aparati so zlati ali srebrni ter se kaj lahko vstavljajo. Dobivajo se v lekarni Peretti Via Frattina v Rimu.“

— Najbogatejši angleški poslanec v spodnji zbornici je mr. Izak Holden. Prišel je svojo karijero pri najnižji stopnji. Kot ljudski učitelj je iznašel žveplenke, vendar ni imel od tega nobenega dobička. Kot trgovski knjigovodja je izumel stroj za gredešanje. Patenti za ta stroj so mu dali toliko zaslužka, da ima danes od svojega premoženja na leto dohodka 200.000 sterlingov, to je nad dva milijona goldinarjev našega denarja. Vzlic temu bogastvu pa živi Holden jako skromno, kakor večina milijonarjev. Starši je od Gladstone-a za dve leti, krepak in čvrst na zdravju pa ravno tako, kakor slednji.

— Iz otroških ust. Janezek gleda svojega mlajšega brata v zibelki: „Mama, ali zdravnik prinese male otročičke?“ — Mati: „Da!“ — Janezek: „Kje pa jih dobi?“ — Mati: „Ljubi Bog mu jih dá.“ — Janezek: „Saj res, ljubi Bog dá zdravniku otročičke, ko so še prav majhni, in ko so veliki, jih zdravnik zopet Bogu nazaj dá.“

— Ognjenik. Iz San-Franciska je došla vest, da je na otoku Hawai začel bruhati največji ognjenik Kilavea.

— Dober odgovor. Čevljarški učenec: „Koliko zahtevate do kolodvora?“ — Izvošček (šaljivo): „Tri goldinarje!“ — Čevljarček: „Saj vas nisem vprašal, koliko je vaš konj vreden.“

— Zlobno. „Ljubi Dragotin, ti ne veš, v kakovem strahu sem vedno, kadar greš na lov.“ — „A, kaj se mi pa more hudega zgoditi?“ — „Tebi ne, pač pa ubogim gonjačem.“

— Dobra kupčija. Nekdo je kupil v Švarcah-dolini kočó, da na istem mestu sezida novo in lepše poslopje. Pri podiranju pa so našli pod zidovjem rimsko posodo, v kateri je bilo rimskega zlatega denarja za 6000 lir.

Telegrami.

Dunaj, 25. jan. „Armeé - Verordnungsblatt“: Nadvojvoda Franc Salvator je predstavljen k sedmemu dragonskemu polku; cesar je podelil sekijskemu načelniku Lambertu povodom službene petdesetletnice komanderni križec Leopoldovega reda.

Amsterdam, 24. januarija. Kralju, ki se je zadnje dni povoljno počutil, se je zopet shujšalo.

Bruselj, 24. jan. Ako se bode uvedlo vladarstvo v Holandiji, nastopil bode nadvojvoda Adolf Nasovski takoj vlado v Luksemburgu.

Madrid, 25. januarija. Kraljica-vladarica je včeraj omedlela. Dva dinamitovca so zgrabili.

Peterburg, 25. januarija. Včeraj je bil pri Wolkensteinu obed, katerega so se vde-

ležili Giers s soprogo in sinom in načelniki zastopstev.

London, 25. januarija. Pred sodiščnim poslopjem v Karrik-on-Suiru sta se hudo spoprijela množica, ki je spremljala zatoženega poslanca O'Briena, in redarstvo. Mnogo oseb je težko ranjenih in zaprtih.

Umrli so:

23. januarija. Domenik Menoghelli, brivec, 52 let, Stari trg št. 2, astma. — Marija Černe, delavka, 30 let, Truberjeve ulice št. 1, vitium cordis. — Ferdinand Lavrič, komij, 24 let, Kravja dolina št. 11, tumor cerebri.

Tujci.

23. januarija.

Pri **Maticu**: Atlas, Bernauer, Weinberger, Leidelmayer, Fuchs, Trebitsch in Hauswald, trgovci, z Dunaja. — Pfeifer s Krškega. — Obach, nadinženir, iz Gradaca.

Pri **Stonu**: Katzenborfer in Nemčije. — Müller, agent, iz Trsta. — S. Bodenstein, Rosenberg in Drucker, trgovci, z Dunaja. — Pasavalli iz Italije. — L. Blumenthal iz Berolina. — Peče iz Starega Trga. — Peer, soproga trgovca, s Štajerskega. — Freisinger iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	toplomera po Celsiusu			
24	7. u. zjut.	741.6	— 9.8	sl. svzh.	jasno	0.00
	2. u. pop.	741.7	— 3.8	sr. svzh.	„	
	9. u. zveč.	742.7	— 11.6	sl. svzh.	„	
Srednja temperatura — 8.1° C., za 6.2° pod normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

25. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 85 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	83 „ 40 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 20 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 35 „
Akcije avstr.-ogerske banke	889 „
Kreditne akcije	313 „ 50 „
London	120 „ 70 „
Srebro	— „
Francoški napoleonid.	9 „ 54 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 67 „
Nemške marke	59 „ 12 1/2 „

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalec oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkviyo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blecbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najčisteje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. 2

☛ Cenike na zahtevanje. ☚

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani, Stolni trg št. 6

se priporoča za

☞ naročila ☜

vsakovrstnih

tù- in inozemskih časnikov, teoloških in drugih del.

Avstro-ogerska karavana v sv. deželo.

Prihodnja avstro-ogerska karavana v sv. deželo bo okrog 28. dne marca 1889 iz Trsta odšla ter naj se vdeleženci obrnejo do podpisanege, ki jim bo takoj poslal obširne vsprede.

Potovanje obsega: Trst — Aleksandrija — Kajfa — Nazaret — Tiberija — Jeruzalem — Sv. Janez — Betlehem — Jeruzalem — Ramleh — Jafa — Port-Said — Kajiro — Aleksandrija — Trst oziroma Carjigrad in Solun.

Potovanje bo trajalo 45 dni.

Cena I. razredu s popolno hrano 635 gl. v bankovetih

„ II. „ „ „ „ 545 „ „

— Zadnji dan za oglašenje 20. dan marca 1889. —

Te karavane se smejo vdeležiti osebe tudi iz Nemčije in drugih dežel.

Na Dunaji, I., Spiegelgasse 12.

Leon Woerl,

ces. br. dvorni knjigotržec, založnik, komtur in vitez mnogih visokih redov.

(16—1)

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja in razpošilja PAVEL SEEMANN v Ljubljani.